EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.6.7
SEK(2011) 807 galutinis

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Vokietijos 2011 m. nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone

dėl atnaujintos 2011–2014 m. Vokietijos stabilumo programos

{SEK(2011) 714 galutinis}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl Vokietijos 2011 m. nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone

dėl atnaujintos 2011–2014 m. Vokietijos stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[2],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

pasikonsultavusi su Ekonomikos ir finansų komitetu,

kadangi:

(1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Europos Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują darbo vietų kūrimo ir augimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonomikos politikos koordinavimu, ir daugiausia dėmesio skirti toms svarbioms sritims, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas.

(2) 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos bendrųjų ekonominės politikos gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių[3], kurios kartu sudaro integruotas gaires. Į šias integruotas gaires valstybių narių paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonomikos ir užimtumo politiką.

---

1 OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
2 OL C …, …, p. ...
3 2011 m. gegužės 19 d. Tarybos sprendimu 2011/308/ES taikytina 2011 m.

(3) 2011 m. sausio 12 d. Komisija patvirtino pirmąją metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas naujas ekonomikos valdymo ES ciklas ir pirmas *ex ante* bei integruoto politikos koordinavimo Europos semestras, numatytas strategijoje „Europa 2020“.

(4) 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino fiskalinio konsolidavimo ir struktūrinių reformų prioritetus (atsižvelgdama į 2011 m. vasario 15 d. ir kovo 7 d. Tarybos išvadas ir Komisijos metinę augimo apžvalgą). Ji pabrėžė, kad pirmenybę reikia teikti patikimų biudžetų ir fiskalinio tvarumo atkūrimui, nedarbo mažinimui reformuojant darbo rinką ir naujoms ekonomikos augimo skatinimo priemonėms. Ji paprašė, kad valstybės narės šiuos prioritetus įgyvendintų konkrečiomis priemonėmis ir jas įtrauktų į savo stabilumo ar konvergencijos programas ir į nacionalines reformų programas.

(5) 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba taip pat paragino valstybes nares, prisijungusias prie pakto „Euro plius“, laiku pranešti apie savo įsipareigojimus, kad juos būtų galima įtraukti į stabilumo arba konvergencijos programas ir nacionalines reformų programas.

(6) 2011 m. balandžio 27 d. Vokietija pateikė atnaujintą 2011–2015 m. stabilumo programą, o 2011 m. balandžio 7 d. – 2011 m. nacionalinę reformų programą. Siekiant atsižvelgti į abiejų programų sąsają, jos vertintos vienu metu.

(7) Vokietijos ekonomiką krizė užklupo santykinai tvirtos būklės. Tačiau dėl pasaulio prekybos nuosmukio 2009 m. labai sumažėjo eksportas ir investicijos, o realusis BVP susitraukė precedento neturinčiu mastu – 4,7 %. Vis dėlto, nors ir šiek tiek buvo padidėjęs, nedarbas nuo 2009 m. pabaigos mažėjo. Darbo rinkos gebėjimas atsigauti rodo praeities reformų, siekiant sumažinti dirbtų valandų skaičių ir trumpesnio darbo laiko subsidijavimo, naudingą poveikį. Po nuosmukio ekonomika stipriai atsitiesė – 2010 m. realusis BVP padidėjo 3,6 %. 2009 m. smarkiai sumažėjęs eksportas labai padidėjo ir sudarė sąlygas platesnio masto atsigavimui, dėl kurio taip pat sumažėjo einamosios sąskaitos perteklius. Toliau didėjo ekonomikos konkurencingumas, palyginti su dauguma euro zonos narių. Valdžios sektoriaus biudžetas buvo subalansuotas, bet 2009 m. deficitas jau siekė 3 % BVP, visapusiškai veikiant automatiniams stabilizatoriams ir diskrecinėms priemonėms ekonomikos nuosmukiui įveikti. Ekonomikos atsigavimas 2010 m. padėjo pažaboti deficitą (3,3 % BVP) nepaisant vykdomos didelės fiskalinės paskatos ir finansų rinkos paramos priemonių.

(8) Remdamasi atnaujintos stabilumo programos vertinimu pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr.1466/97, Taryba mano, kad makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiama stabilumo programa, yra atsargus 2011 m. ir vėlesniais metais tikėtinas, taip pat kaip įvertinta pagal Komisijos 2011 m. pavasario prognozę. Programoje prognozuojama, kad realusis BVP 2011 m. augs 2,3 %, po to augimas 2012 m. sulėtės iki 1,8 % ir 2013–2015 m. vidutiniškai augs po 1,5 %. Programoje planuojama, kad deficitas bus sumažintas tiek, kad neviršytų 3 % BVP pamatinės vertės, jau 2011 m., dvejais metais anksčiau negu Tarybos nustatytas terminas, ir daryti tolesnę pažangą siekiant vidutinės trukmės tikslo – 0,5 % BVP struktūrinio deficito 2014 m. Po numatomos perviršinio deficito korekcijos, koregavimo tempas siekiant vidutinės trukmės tikslo pagal programą 2013 ir 2014 m. bus mažesnis negu 0,5 % BVP ribinė vertė. Skolos ir BVP

santykis 2010 m. padidėjo beveik 10 procentinių punktų[4], pagal projekciją jis pradės mažėti nuo 2011 m. ir turėtų iki 2015 m. pasiekti 75,5 % BVP, taigi, būtų didesnis negu Sutartyje nustatyta pamatinė vertė. Panašu, kad biudžeto projekcijai kylanti rizika 2011 m. apskritai subalansuota, bet vėlesni rezultatai gali būti prastesni, nei tikimasi, nes kai kurių lėšų gali nepavykti sutaupyti, kaip numatyta. Tam tikras priemones vis dar reikia apsvarstyti (pvz., energijos ir finansinius mokesčius), kitas reikia patikslinti (pvz., viešojo administravimo veiksmingumo didinimą). Be to, negalima atmesti tikimybės, kad prireiks tolesnių finansų rinkos paramos priemonių.

(9) Kadangi pagal naujausią sveikatos priežiūros sistemos reformą įgyvendinamos priemonės, kuriomis siekiama pažaboti išlaidas 2011 ir 2012 m., tolesnėmis viešųjų išlaidų sveikatos priežiūrai ir ilgalaikei priežiūrai veiksmingumo stiprinimo priemonėmis būtų paremtas numatomas konsolidavimo planas. Kartu išlaikant daugiausia į augimą orientuotą konsolidavimo kursą, taip pat užtikrinant tinkamas išlaidas švietimui, būtų sustiprintas ilgalaikio augimo potencialas.

(10) Nors Vokietijos fiskalinė sistema labai sustiprėjo įvedus konstitucinę biudžeto taisyklę, sukūrus Stabilumo tarybą ir ankstyvo įspėjimo sistemą, siekiant užkirsti kelią biudžeto problemoms, biudžeto taisyklę vis dar reikia visapusiškai įgyvendinti žemių (*Länder*) lygmeniu. Toliau įtvirtinant susijusį stebėsenos ir sankcijų mechanizmą, taip pat padidėtų bendras viešųjų finansų patikimumas.

(11) Krizė atskleidė didelį bankų sektoriaus pažeidžiamumą. Dideli tarptautinių investicijų į rizikingas paskolas ir struktūrizuotąjį turtą nuostoliai, taip pat nurašytos sumos susilpnino kai kurių bankų kapitalo bazę ir prireikė didelio masto valstybės įsikišimo. Krizė taip pat parodė kai kurių žemių bankų (*Landesbanken*) silpnumą, o juose dar prieš krizę trūko veiksmingų rizikos valdymų struktūrų ir gyvybingo verslo modelio. Tolesnė bankų sektoriaus reforma, įskaitant *Landesbanken*, kuriems reikia gyvybingo ir tinkamai finansuojamo verslo modelio, restruktūrizavimą, ir reglamentavimo bei priežiūros sistemos stiprinimas padėtų išsaugoti finansų sektoriaus stabilumą ir taip pat užtikrinti, kad valstybės sutaupytos lėšos būtų kuo veiksmingiau paskirstomos kaip priemonės, kuriomis palaikoma paklausa ir investicijos.

(12) Vokietijos ekonomikos augimo potencialas ir struktūrinis konkurencingumas labai priklauso nuo gerą mokymą gavusios, kvalifikuotos darbo jėgos, bet, atsižvelgiant į demografinius pokyčius, darbo pasiūlos trūkumai gali daryti spaudimą. Taip pabrėžiama, kaip svarbu visapusiškai panaudoti darbo jėgos potencialą pašalinant kliūtis tam tikroms grupėms (vyresnio amžiaus darbuotojams, moterims, žemos kvalifikacijos darbuotojams ir ne ES piliečiams) dalyvauti darbo rinkoje ir toliau plėtoti žmogiškąjį kapitalą. Išsprendus mokesčių pleišto problemą, kuri išlieka didelė ypač žemas ir vidutines pajamas turintiems asmenims, pagausėtų paskatų dirbti ir kartu atsirastų galimybė, kad darbo užmokesčio padidinimas platesniu mastu virstų didesnėmis disponuojamosiomis pajamomis ir vidaus paklausa. Sumažintas didelis ribinių pajamų mokesčio tarifas papildomas šeimos pajamas uždirbančiam asmeniui dėl porų bendro pajamų apmokestinimo, perėjus į asmens pajamų apmokestinimo sistemą, galbūt padėtų skatinti dirbti visą darbo laiką, o ne dalį. Dėl toliau augančių

[4] 2010 m. šuolis daugiausia buvo susijęs su tuo, kad du problemų turintys bankai nuvertėjusį turtą pervedė atitinkamiems savo „blogiesiems“ bankams, kurie pagal klasifikaciją priskiriami valdžios sektoriui. Pagal Eurostato gaires dėl finansinių skolų anuliavimo struktūrų apskaitos taisyklių atitinkami „blogųjų“ bankų įsipareigojimai turėjo tiesioginį poveikį skolos dydžiui.

galimybių pasinaudoti vaikų priežiūros įstaigomis ypač didėtų vis dar maža moterų dalis tarp visą darbo laiką dirbančios darbo jėgos. Be to, profesinio mokymo kvalifikaciją turinčių asmenų skaičiaus didinimas galėtų padėti stiprinti žemos kvalifikacijos darbuotojų perspektyvas darbo rinkoje.

(13) Vokietija neseniai priėmė plataus užmojo sprendimus dėl būsimo energijos rūšių derinimo. Energetikos koncepcijos įgyvendinimas reikš esminį energijos pasiūlos pertvarkymą ir darys poveikį energijos kainoms ir ekonomikos konkurencingumui vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Todėl ekonomiškumas bus pagrindinis dalykas, į kurį bus atsižvelgiama įgyvendinant Energetikos koncepciją, pagrįstą energijos vartojimo efektyvumu, ekonomiškomis paramos schemomis ir atsinaujinančiai energijai bei konkurencingoms energijos rinkoms tinkamais elektros energijos tinklais.

(14) Konkurencijos didinimas paslaugų sektoriuje paskatintų produktyvumo augimą ir paremtų vidaus paklausą. Dinamiškesnis paslaugų sektoriaus augimas taip pat galėtų padėti išplėsti pasiūlos ir paklausos augimo Vokietijoje pagrindą. Nepaisant pastaraisiais metais padarytos nemažos pažangos įgyvendinant Paslaugų direktyvą, atrodo, kad dar būtų galima mažinti kliūtis įmonėms patekti į rinką ir iš jos išeiti, būtent toliau paprastinant licencijų ir leidimų sistemą. Tam tikrų laisvųjų profesijų (pvz., inžinierių, architektų, farmacininkų ir teisininkų) reglamentavimas yra griežtesnis, palyginti su kitomis šalimis, taip pat panašu, kad amatininkų patekimo į rinką ir reguliavimo kliūtys aukštos. Kiek tai susiję su tinklų pramonės šakų paslaugomis, konkurencijai vis dar yra kliūčių, visų pirma geležinkelių sektoriuje. Čia vis dar atidedamas veiksmingas infrastruktūros valdymo ir transporto paslaugų atskyrimas, kuris yra konkurencingos rinkos prielaida. Konkurenciją trumpuoju laikotarpiu paskatintų Federalinės tinklų pramonės agentūros priežiūros vaidmens stiprinimas, tinklų operatorių ir geležinkelio paslaugų teikėjų kryžminio subsidijavimo panaikinimas ir pardavimo bei bilietų infrastruktūros atvėrimas konkurentams.

(15) Tolesnės reformos siekiant didinti galimybes pasinaudoti švietimo ir mokymo sistema ir šios sistemos kokybę bus svarbi priemonė užtikrinant tinkamos kvalifikacijos darbo pasiūlą, taip pat atsižvelgiant į demografinius pokyčius. Visų pirma prognozuojama, kad ypač trūks vidutinės ir aukštos kvalifikacijos matematikos, mokslo ir technologijų sričių darbuotojų. Vokietijos jaunimo išsimokslinimo lygis, tiek vidurinio ugdymo, tiek universitetų lygmeniu yra mažesnis negu ES vidurkis. Švietimo rezultatus gali pagerinti galimybės pasinaudoti ikimokykliniu ugdymu ir prailgintos dienos grupėmis mokyklose bei lengvesnis perėjimas iš vienos mokyklų sistemos pakopų į kitas.

(16) Vokietija prisiėmė tam tikrų įsipareigojimų pagal paktą „Euro plius“[5]. Kiek tai susiję su fiskaliniais įsipareigojimais, perviršinis deficitas turėtų būti panaikintas dar 2011 m., o tikslai laikantis nacionalinės biudžeto taisyklės turėtų būti dideliu mastu pasiekti 2011–2012 m. Tarp finansinio stabilumo stiprinimo priemonių yra veiksmingas kapitalo rinkos reguliavimas ir priežiūra. Užimtumo priemonės skirtos dalyvavimui darbo rinkoje (aktyvios darbo rinkos priemonių reformai, geresnei užsienio kvalifikacijas turinčių specialistų integracijai ir migrantų integracijai) ir švietimui (Pagrindinio ugdymo paktas). Konkurencingumo priemonės skirtos tinklų

[5] Daugiau informacijos apie įsipareigojimus, prisiimtus pagal paktą „Euro plius“, galima rasti dokumente SEC(2011) 714.

pramonės šakoms, energetikai ir paslaugų sektoriui (t. y. elektros energijos ir dujų sektorių rinkos skaidrumo agentūra, judumo elektrinėmis transporto priemonėmis programa ir didesnis transporto infrastruktūros finansavimas), taip pat švietimui (t. y. Antrosios ir trečiosios pakopos studijas siūlančių mokyklų rėmimo iniciatyvai meistriškumui skatinti ir Universitetų pakto finansavimui). Minėti įsipareigojimai susiję su keturiomis pakto sritimis. Jomis daugiausia atskleidžiama platesnė reformų darbotvarkė, išdėstyta stabilumo ir nacionalinėje reformų programose. Tačiau įsipareigojimais pagal paktą nenurodomos priemonės keliose politikos srityse (pvz., *Landesbanken* restruktūrizavimas arba darbo apmokestinimo pleištas) arba tokios sritys tik paminimos (paslaugų sektoriaus ir tinklų pramonės šakų atvėrimas didesnei konkurencijai). Įsipareigojimai pagal paktą „Euro plius“ buvo įvertinti ir į juos atsižvelgta rengiant rekomendacijas.

(17) Komisija įvertino Vokietijos stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat įsipareigojimus pagal paktą „Euro plius“[6]. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Vokietijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų. Atsižvelgdama į tai, Komisija mano, kad Vokietijos biudžeto strategija turėtų būti įgyvendinama, kaip numatyta, taip pat laikantis augimui palankaus konsolidavimo kurso. Tolesnės priemonės 2011–2012 m. turėtų būti skirtos finansų sistemos stabilumui užtikrinti (pvz., restruktūrizuojant *Landesbanken*) ir augimo vidaus šaltiniams stiprinti tokiomis priemonėmis: didinti dalyvavimą darbo rinkoje mažinant darbo apmokestinimo pleištą, didinti švietimo galimybes ir jo kokybę ir didesnei konkurencijai atverti paslaugų, amatų ir laisvųjų profesijų sektorių, taip pat tinklų pramonės šakas.

(18) Atsižvelgdama į šį vertinimą, taip pat į 2009 m. gruodžio 2 d. Tarybos rekomendaciją pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnio 7 dalį, Taryba išnagrinėjo 2011 m. atnaujintą Vokietijos stabilumo programą ir nuomonę[7] pateikė visų pirma rekomendacijos 1 punkte. Atsižvelgdama į 2011 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas, Taryba išnagrinėjo Vokietijos nacionalinę reformų programą,

REKOMENDUOJA Vokietijai 2011–2012 m. imtis šių priemonių:

(1) Įgyvendinti 2012 m. ir vėlesnių metų biudžeto strategiją, kaip numatyta. Baigti įgyvendinti biudžeto taisyklę žemių (*Länder*) lygmeniu ir toliau stiprinti atitinkamą stebėsenos ir sankcijų mechanizmą. Palaikyti augimui palankų konsolidavimo kursą, visų pirma išlaikant atitinkamas lėšas švietimo išlaidoms padengti ir toliau didinti viešųjų išlaidų sveikatos priežiūrai ir ilgalaikei priežiūrai veiksmingumą.

(2) Spręsti finansų sektoriaus struktūrinių trūkumų problemą, visų pirma restruktūrizuojant žemių bankus (*Landesbanken*), kuriems reikia tinkamai finansuojamo gyvybingo verslo modelio.

(3) Stiprinti dalyvavimą darbo rinkoje, didinant lygias galimybes pasinaudoti švietimo ir mokymo sistemomis ir mažinant aukštą mažas pajamas gaunančių asmenų

[6] SEC(2011) 714.

[7] Numatyta Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 3 dalyje.

apmokestinimo pleištą nedarant poveikio biudžetui. Didinti visą darbo laiką veikiančių vaikų priežiūros įstaigų ir prailgintos dienos grupės mokyklų skaičių ir pašalinti mokestines paskatas papildomas šeimos pajamas uždirbantiems asmenims nedirbti.

(4) Panaikinti nepagrįstus apribojimus tam tikroms laisvosioms profesijoms ir amatams. Didinti tinklų pramonės šakų konkurenciją, stiprinti Federalinės tinklų pramonės agentūros priežiūros vaidmenį geležinkelių sektoriuje ir, įgyvendinant paskelbtą Energetikos koncepciją, sutelkti dėmesį į Atsinaujinančios energijos akto ilgalaikio ekonomiškumo didinimą, užtikrinant veiksmingą energijos gamybos ir perdavimo nepriklausomumą ir gerinant tarpvalstybines jungtis.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas